

Објављени текст садржи заштићене податке.
Заштићени подаци приказани су ознаком [...] или у распону који Комисија сматра одговарајућим начином заштите

Република Србија
**КОМИСИЈА ЗА ЗАШТИТУ
КОНКУРЕНЦИЈЕ**
Савска улица 25/IV, Београд
Број: 6/0-02-139/2019-7
Веба: 6/0-02-902/2018
Датум: 31. јануар 2019. године

Председник Комисије за заштиту конкуренције, на основу члана 37. став 2. и члана 65. став 5. Закона о заштити конкуренције („Службени гласник РС“, број 51/09 и 95/13) и члана 2. став 1. тачка 6. Тарифника о висини накнада за послове из надлежности Комисије за заштиту конкуренције („Службени гласник РС“, број 49/11), одлучујући по пријави концентрације број 6/0-02-902/2018-1, коју је 24. децембра 2018. године поднело привредно друштво „Serbia Broadband – Srpske kablovske mreže“ doo, са седиштем на адреси Булевар Пека Дапчевића 19, Београд, преко пуномоћника адвоката Срђана Дабетића, из адвокатске канцеларије „Карановић и Николић“, Ресавска 23, Београд, дана 31. јануара 2018. године, доноси следеће

Р Е Ш Е Њ Е

I ОДОБРАВА СЕ у скраћеном поступку концентрација учесника на тржишту која настаје стицањем појединачне контроле од стране привредног друштва „Serbia Broadband – Srpske kablovske mreže“ doo, са седиштем на адреси Булевар Пека Дапчевића 19, Београд, матични број 17280554, над привредним друштвом „PREDUZEĆE ZA INFORMATIČKI INŽINJERING I KONSALTING NETLOGIC“ DOO, са седиштем на адреси Милутина Миланковића 1, матични број 20579323, куповином удела.

II УТВРЂУЈЕ СЕ да је подносилац пријаве, друштво „Serbia Broadband – Srpske kablovske mreže“, дана 22. јануара 2019. године уплатио 2.960.177,50 (двамилионадеветстошездесетхиљадастоседамдесетседам и 50/100) динара на рачун Комисије за заштиту конкуренције, што одговара прописаном износу таксе за издавање решења о одобрењу концентрације у скраћеном поступку.

Образложење

Привредно друштво „Serbia Broadband – Srpske kablovske mreže“ doo, са седиштем на адреси Булевар Пека Дапчевића 19, Београд, матични број 17280554 (даље у тексту: „SBB“ или подносилац пријаве), поднело је Комисији за заштиту конкуренције (даље у тексту: Комисија), дана 24. децембра 2018. године, преко пуномоћника адвоката Срђана Дабетића, из адвокатске канцеларије „Карановић и Николић“, Ресавска 23, Београд, пријаву концентрације број 6/0-02-902/2018-1.

Подносилац пријаве је доставио две допуне пријаве концентрације: 25. децембра 2018. године и 17. јануара 2019. године.

Увидом у достављену документацију, Комисија је утврдила да је поднета пријава потпуна и у складу са чланом 3. Уредбе о садржини и начину подношења пријаве концентрације („Службени гласник РС“, број 5/16), чиме су испуњени услови за поступање Комисије у поступку испитивања пријављене концентрације. У списима предмета се налази доказ о извршеној уплати, којим се потврђује да је уплаћен прописани износ за издавање акта Комисије, што је утврђено у ставу II диспозитива.

На основу члана 45. Закона о заштити конкуренције („Службени гласник РС“, број 51/09 и 95/13, даље у тексту: Закон), подносилац пријаве је поднео Комисији захтев за заштиту одређених података садржаних у пријави концентрације. Комисија је о овом захтеву одлучила посебним закључком о заштити података.

1. Учесници у концентрацији

Подносилац пријаве је регистровани телекомуникациони оператер у Србији, који послује као оператер дигиталне и аналогне кабловске телевизије, широкопојасног интернета и фиксне телефоније. Сходно томе, друштво „SBB“ се бави дистрибуцијом медијског садржаја и пружањем додатних повезаних услуга, конкретно услуга приступа интернету, фиксне телефоније и др.

Друштво „SBB“ послује у оквиру групе друштава „United Group“, која пружају телекомуникационе и друге услуге у вези са дистрибуцијом медијског садржаја у неколико земаља у региону бивше Југославије. У тренутку подношења пријаве, група „United Group“ је била под крајњом контролом фондова којима управљају друштва повезана са друштвом „KKR & Co.“ L.P, са седиштем на адреси West 57th Street, Suite 4200, Њујорк, Сједињене Америчке Државе (даље у тексту „KKR“). Друштво „KKR“ је глобална инвестициона компанија која нуди широк асортиман алтернативних имовинских фондова и других инвестиционих производа инвеститорима, као и решења на тржиштима капитала. Решењем Комисије број 6/0-02-101/2019-2 (веза 6/0-02-724/2018) од 14. јануара 2019. године, одобрена је концентрација учесника на тржишту која настаје стицањем посредне контроле од стране привредног друштва BC Partners Holding Limited, Гернзи, над привредним друштвом Adria Topco B.V., Амстердам, Холандија, куповином 51,77% удела, чиме је одобрено стицање контроле над групом „United Group“ од стране друштва BC Partners Holding Limited.

У саставу „United Group“ послују и следећи телекомуникациони оператори: 1) „Telemach“, кабловски оператер који послује у Босни и Херцеговини, Црној Гори и Словенији у којој послује и као оператер мобилне телефоније; 2) „Total TV“, оператер сателитске телевизије, и 3) „NetTV Plus“, провајдер телекомуникационих сервиса путем јавног интернета.

Део „United Group“ је и ужа група друштава „United Media“, која послује на тржиштима производње и емитовања телевизијског програма, продаје огласног простора, куповине медијског простора, маркетиншких комуникацијских услуга и штампарских услуга.

Спровођењем пријављене концентрације, подносилац пријаве ће, куповином удела, стећи контролу над привредним друштвом „PREDUZEĆE ZA INFORMATIČKI INŽINJERING I KONSALTING NETLOGIC“ DOO, са седиштем на адреси Милутина Миланковића 1, матични број 20579323 (даље у тексту: „NETLOGIC“ или циљно

друштво), чија је претежна делатност „консултантске делатности у области информационе технологије“. Циљно друштво пружа интегрисане ИСТ услуге (*Information and Communication Technologies*) и иновативна решења приватним корисницима, малим и средњим предузећима, великим предузећима, јавном сектору и велепродаји. У складу са одговарајућим потврдама и дозволама Регулаторне агенције за електронске комуникације и поштанску делатност (РАТЕЛ), циљно друштво је регистровано за пружање јавних говорних услуга, услуга преноса података (укључујући М2М услуге) и услуга приступа интернету и интернет услуга, на територији града Београда и Републике Србије. Власник циљног друштва је физичко лице Милан Манојловић, а само друштво нема регистрованих зависних друштава у Србији.

2. Опис концентрације и акт о концентрацији

Правни основ за концентрацију јесте Меморандум о разумевању, који су 11. децембра 2018. године закључили подносилац пријаве и власник циљног друштва. Овим меморандумом је предвиђено да подносилац пријаве стекне 100% удела у циљном друштву и тиме стекне директну појединачну контролу над овим друштвом.

3. Испуњеност услова за подношење пријаве

Комисија је закључила да пријављена трансакција представља концентрацију у смислу члана 17. став 1. тачка 2) Закона. На основу достављених података о висини укупних прихода које су сви учесници у концентрацији остварили на светском тржишту и тржишту Републике Србије, Комисија је утврдила да је постојала обавеза пријаве концентрације, јер је укупан приход учесника већи од износа који су прописани чланом 61. Закона, као услова за пријаву концентрације. Комисија је утврдила да је пријава концентрације благовремена, јер је поднета у складу са чланом 63. став 2. Закона.

4. Релевантно тржиште

Комисија је утврдила релевантно тржиште у складу са чланом 6. Закона и Уредбом о критеријумима за одређивање релевантног тржишта („Службени гласник РС“, бр. 89/2009). За оцену ефеката предметне концентрације, Комисија је одредила следећа релевантна тржишта производа:

- 1) малопродајно тржиште пружања услуга фиксне телефоније,
- 2) малопродајно тржиште пружања услуга фиксног широкопојасног приступа интернету,
- 3) тржиште пружања *web hosting* услуга.

Полазећи од производа које потрошачи сматрају заменљивим у погледу њиховог својства, уобичајене намене и цене, Комисија је приликом одређивања релевантног тржишта производа у конкретном случају првенствено имала у виду активности учесника у концентрацији, нарочито циљног друштва, као и праксу Комисије и Европске комисије. Комисија је на тај начин уважила предлог подносиоца пријаве.

Прво релевантно тржиште је одређено као посебно тржиште, имајући у виду да се оно, према пракси Комисије и Европске комисије, посматра као одвојено тржиште. Ово

тржиште се односи на јавне телефонске услуге које оператори пружају преко фиксне телекомуникационе мреже, а посебно услуге повезивања или приступа (на фиксној локацији или адреси) јавној телефонској мрежи у циљу успостављања и/или примања позива и осталих повезаних услуга (јавно доступне телефонске услуге са фиксне локације).

На посматраном малопродајном тржишту у Србији, јавно доступне телефонске услуге са фиксне локације пружају се коришћењем различитих прикључака: аналогног (POTS) прикључка; дигиталног претплатничког прикључка ISDN; бежичног претплатничког прикључка FWA – CDMA; IP прикључка; и прикључка путем кабловских мрежа. Највећи број претплатника услуге фиксне телефоније користе путем аналогног (POTS) прикључка, с тим што је присутан тренд замене аналогних (POTS) прикључака неком врстом IP прикључка од стране крајњих корисника, јер им се на тај начин нуде разне могућности за комбиновање услуга и напредна технолошка решења. Корисници те услуге имају нпр. могућност преласка код других кабловских оператора као и код оператора који предметну услугу пружају преко дигиталних технологија.

Компанија која управља двосмерном телекомуникационом инфраструктуром, између осталог, у стању је да пружа гласовне услуге (услуге преноса гласа преко кабловске и повезане мреже). Упркос присутној конвергенцији између различитих телекомуникацијских производа и појави *multiple-play* услуга (пакета услуга), пружање услуга фиксне телефоније (гласовне услуге) крајњим корисницима још увек представља одвојено тржиште производа. Услуге фиксне телефоније, односно преноса гласа телекомуникационим мрежама, кабловски оператери могу вршити преко своје кабловске инфраструктуре.

Релевантно географско тржиште је у конкретном случају, односно за потребе оцене пријављене концентрације, одређено као територија града Београда, иако је подносилац пријаве предложио да оно буде одређено као тржиште Републике Србије. Комисија је, међутим, имала у виду да циљно друштво на малопродајном тржишту пружања услуга фиксне телефоније послује само у Београду и да се само у Београду преклапају пословања учесника у концентрацији на овом тржишту. Имајући у виду да ће хоризонтални ефекти предметне концентрације бити испољени искључиво на територији града Београда, где је и лоцирана инфраструктура у власништву циљног друштва, као неопходан услов за пружање ових услуга, Комисија је у предметном поступку, релевантно тржиште географски дефинисала на наведени начин.

Друго тржиште производа је одређено као тржиште пружања услуга фиксног широкопојасног приступа интернету, које укључује и друге повезане услуге, тј. услуге повезане са електронском комуникационом мрежом или електронском комуникационом услугом, које омогућавају или подржавају пружање услуга путем те мреже или услуге, или се могу искористити у те сврхе. Услуге широкопојасног приступа интернету могу да се пружају помоћу технологија фиксног приступа, технологија мобилног приступа и других технологија, с тим што се широкопојасни приступ интернету помоћу технологија мобилног приступа и других технологија, по правилу, не сматра заменљивим приступу помоћу технологија фиксног приступа.

Приступ широкопојасном интернету са фиксне локације према технологији дистрибуције може се остварити на следеће начине: путем бакрене парице (xDSL), путем кабловских мрежа, путем оптичких влакана, путем фиксних бежичних мрежа (Homebox, WiMAX, Wi-Fi, Hot-Spots), путем мобилних мрежа (преко USB модема). Широкопојасни приступ интернету путем xDSL (нпр. путем ADSL, ADSL2 и VDSL) и

кабловским путем сличан је по својим карактеристикама (по брзини, цени и сврси), док се широкопојасни приступ интернету путем мобилних (нпр. 3G/UMTS, 4G) и других технологија сматра технологијом алтернативног приступа и тржиштем у настајању са високим ценама и смањеним брзинама. Отуда се тржиште пружања услуга широкопојасног приступа интернету помоћу технологија фиксног приступа може сматрати одвојеним тржиштем.

Малопродајно тржиште пружања услуге широкопојасног приступа интернету је услед све бржег напретка технологије, изразито динамично тржиште. Приступ интернету некада је био ограничен поседовањем бакрене парице, односно фиксном телефонијом. Данас осим ове, постоје многе друге брже и ефикасније технологије, као што је наведено раније. Све ово говори у прилог ставу да садашњи и потенцијални оператори ову услугу корисницима могу понудити на више алтернативних начина, од чијег избора ће зависити и сам квалитет и цена ових услуга. Даљи развој технологије оптичких каблова и мобилних мрежа, учиниће ове услуге још атрактивнијим, доступнијим и бржим. Истовремено, реално је очекивати да ће се наставити развој и коришћење мобилних мрежа и оптичких каблова на овом релевантном тржишту у Републици Србији, услед великих унапређења која са собом носи примена ових технологија са становишта њихових капацитета и брзине преноса података.

У складу са предлогом подносиоца пријаве, релевантно географско тржиште је у конкретном случају, односно за потребе оцене пријављене концентрације, одређено као територија Републике Србије, с обзиром на то да се пословања учесника у концентрацији преклапају у 35 градова и општина на територији Републике Србије. Комисија је имала у виду и да је развој и потенцијал овог тржишта условљен технолошким развојем, који је изузетно динамичан када су наведене технологије у питању, као и податке о укупном броју корисника ових услуга циљног друштва на територији сваког града и општине, који су занемарљиви, што ће бити даље објашњено.

У складу са предлогом подносиоца пријаве, треће релевантно тржиште је одређено као тржиште пружања *web hosting* услуга, које се односе на интернет услуге које омогућавају корисницима да своју интернет презентацију (интернет сајт), учине доступном преко светске интернет мреже. *Web hosting* компаније пружају својим корисницима простор на серверу који или имају у свом власништву или изнајмљују од других, и на тај начин смештају сајт својих корисника на глобалној мрежи. Пружањем ових услуга могу се бавити и физичка лица. *Hosting* је сервис или услуга која се плаћа *hosting* провајдеру, а за узврат купац добија одређени простор на његовом компјутеру (серверу). Да би одређени сајт био стално на интернету, компјутер (сервер) где се налази одређени *web* сајт, мора бити стално повезан са интернетом. *Hosting* провајдери поседују моћне сервере на који смештају жељени сајт и обезбеђују да он непрекидно буде „на мрежи“ (*online*), односно видљив и доступан. Уколико се посетиоцима сајта пружа права информација која им је потребна да би се одлучили за одређени производ или услугу, заузврат ће пружалац *hosting* услуга добити задовољне посетиоце, потенцијалне и лојалне клијенте.

На тржишту су присутни бројни *web hosting* пакети, који су прилагођени потребама клијената, односно услугама које су им неопходне за коришћење одређеног *web* сајта. Опсег *web hosting* услуга може бити врло разноврстан и обухвата како неке од најосновнијих услуга, као што су *web* странице и *hosting* документа у малом обиму који се могу снимити на сервер путем File Transfer Protocola (FTP) или путем Web interface-a, тако и *websajt hosting* услуге које се пружају пословним субјектима и које су

углавном скупље и компликованије у зависности од типа и величине сајта. Комисија је ценила да није потребно издвајати ужа релевантна тржишта према врстама наведених услуга, имајући у виду да концентрација свакако неће нарушити конкуренцију у Републици Србији. Релевантно географско тржиште је одређено као тржиште Републике Србије, што је у складу са предлогом подносиоца пријаве.

5. Оцена ефеката концентрације

Приликом испитивања ефеката пријављене концентрације на конкуренцију, Комисија је, на основу доступних података и података које јој је доставио подносилац пријаве, оценила да концентрација неће нарушити конкуренцију у Републици Србији, имајући у виду да подносилац пријаве стиче занемарљиве уделе на релевантним тржиштима и да између учесника у концентрацији постоји незнатно хоризонтално преклапање у пословању.

Приликом оцене ефеката концентрације на малопродајном тржишту пружања услуга фиксне телефоније, Комисија је имала у виду чињеницу да је до либерализације овог тржишта дошло 2010. године. Према подацима РАТЕЛ-а, на територији Републике Србије у 2017. години, ову врсту услуга пружало је 28 оператора. Услед технолошког напретка нарочито у области мобилне телефоније, ради се о тржишту на коме се из године у годину бележи мањи пад у броју корисника ове услуге (у последњих пет година нешто више од 300 хиљада корисника), па њихов број у 2017. години износи око 2,48 милиона. Услед чињенице да РАТЕЛ податке са овог тржишта прикупља и обрађује искључиво на националном нивоу, Комисија је приликом оцене ефеката концентрације користила податке о броју корисника ове врсте услуга учесника у концентрацији, које јој је доставио подносилац пријаве, као и податке о броју домаћинстава у граду Београду на основу података објављених од стране Републичког завода за статистику „Општине и региони у Републици Србији, 2016“ – исправљено издање од 21.03.2017. године, а не на основу података о укупном броју корисника услуге на овом тржишту како то иначе чини.

У 2017. години, на тржишту града Београда, услугу фиксне телефоније подносиоца пријаве користило је око [...] корисника (око /20-30/%), док је циљно друштво имало свега [...] корисника (око /0-5/%) у односу на укупан број регистрованих домаћинстава (око [...], односно 100%). Од осталих конкурената на овом тржишту подносилац пријаве навео је друштва Телеком Србија, Sat-Trakt, Orion Telekom, Radijus Vektor и Telenor. Комисија је зато оценила да ће се након концентрације, тржишни удео подносиоца пријаве незнатно повећати, за око [...] индексних поена.

Приликом оцене ефеката концентрације на малопродајном тржишту пружања услуга фиксног широкопојасног приступа интернету, Комисија је користила податке РАТЕЛ-а, објављене у „Прегледу тржишта телекомуникација и поштанских услуга у Републици Србији у 2017. години“ (даље у тексту: Преглед тржишта), као и податке из пријаве који се односе на податке о циљном друштву које није обухваћено Прегледом тржишта за 2017. годину. Према подацима РАТЕЛ-а, у 2017. години, у Републици Србији, била су регистрована 192 оператора пружања услуга фиксног широкопојасног приступа интернету и око 1,48 милиона корисника ове услуге. Од тог броја, скоро 90% корисника, ову врсту услуга користи или путем бакрене парице (47,36%) или путем кабловских мрежа (40,95%). Комисија је пружање услуге фиксног приступа

широкопојасном интернету посматрала као јединствену, без обзира на врсту мреже/технологије преко које се услуга пружа, односно као технолошки неутралну.

Подносилац пријаве послује на овом тржишту као кабловски оператер, и то на малопродајном и veleпродајном нивоу, а услуге пружа појединачним и комерцијалним корисницима. Услуге се пружају преко кабловске платформе, као и DSL платформе. У погледу кабловске платформе, подносилац пријаве, као највећи кабловски оператер у оквиру групе, ослања се на сопствену инфраструктуру, а у односу на DSL платформу, делимично користи инфраструктуру друштва „Телеком Србија“. Циљно друштво је активно искључиво у пружању услуга фиксног широкопојасног приступа интернету, а не и мобилног широкопојасног приступа интернету.

Према наводима у пријави и према подацима из Прегледа тржишта, тржишни удео подносиоца пријаве на тржишту пружања услуга фиксног широкопојасног приступа интернету у Србији износи око 32,28%, а циљног друштва око 10-5%. Као најважнији конкуренти, у пријави се наводе Телеком Србија, SAT TRAKT, и Orion Telekom. Комисија је имала у виду и то да је у 2018. години, друштву Телеком Србија одобрено и стицање контроле над друштвима Kopernikus Technology, AVCOM, Радијус Вектор и MASKO.

Циљно друштво пружа услуге фиксног широкопојасног приступа интернету веома малом броју корисника у 35 градова и општина у Србији, при чему је, у појединим градовима тај број корисника [...]. Комисија је овакве околности имала у виду приликом оцене ефеката, а посебно је имала у виду да највећи број корисника услуга циљно друштво има у Београду – укупно [...], у поређењу са око [...] корисника у Београду које има подносилац пријаве. Комисија је и на тај начин закључила да конкуренција неће бити нарушена на релевантном тржишту, с обзиром на занемарљиво повећање тржишног удела подносиоца пријаве.

На тржиште пружања *web hosting* услуга, према наводима у пријави, а на основу интерних процена учесника у концентрацији, тржишни удео подносиоца пријаве износи око 10-20%, а циљног друштва око 10-5%. Као најважнији конкуренти се наводе Loopia d.o.o, BeotelNet-ISP d.o.o, ORION TELEKOM d.o.o, CRI DOMAINS и Dream Technologies Group doo. Комисија је ценила да ће се и на овом релевантном тржишту удео подносиоца пријаве незнатно повећати.

Комисија је код одлучивања имала у виду и следеће наводе ПАТЕЛ-а, изнете у допису број 6/0-02-139/2019-5 од 23. јануара 2019. године. С обзиром на то да ПАТЕЛ, између осталог, води евиденцију оператора јавних комуникационих мрежа и услуга, увидом у исту констатовано је да је оператер NETLOGIC регистрован за јавну говорну услугу и за услуге приступа интернету и интернет услуге. [...].

У складу са наведеним, Комисија је утврдила да је концентрација дозвољена у смислу члана 19. Закона, због чега је одлучено као у ставу I диспозитива.

Одлука у ставу II донета је применом члана 65. став 5. Закона, као и члана 2. став 1. тачка б. Тарифника о висини накнада за послове из надлежности Комисије, на основу оствареног прихода учесника у концентрацији и са њима повезаних учесника на тржишту у обрачунској години која претходи години у којој је концентрација пријављена.

Упутство о правном средству:

Ово решење је коначно у управном поступку и против њега се може покренути управни спор подношењем тужбе Управном суду у Београду, Немањина 9, у року од 30 дана од дана пријема решења.

За подношење тужбе плаћа се судска такса у износу од 390 динара прописана Законом о судским таксама („Службени гласник РС“, бр. 28/1994, 53/1995, 16/1997, 34/2001 - др. закон, 9/2002, 29/2004, 61/2005, 116/2008 - др. закон 31/2009, 101/2011, 93/2012, 93/2014, 106/2015 и 95/2018).

ПРЕДСЕДНИК КОМИСИЈЕ

Др Милоје Обрадовић, с.р.